

У збірнику опубліковані наукові статті з раціонального використання природних ресурсів, гідротехнічних споруд, будівництва, машинознавства, економіки, права. Призначений для наукових працівників, інженерів, аспірантів та студентів вищих навчальних закладів.

Редакційна колегія

Мошинський В.С., д.с.-г.н., професор, ректор НУВГП, головний редактор; **Савіна Н.Б.**, д.е.н., професор, в.о. проректора з наукової роботи та міжнародних зв'язків НУВГП, заступник головного редактора; **Мамай Л.М.**, здобувач кафедри екології, провідний фахівець відділу аспірантури і докторантури, відповідальний секретар; **Россінський В.М.**, к.т.н., старший викладач кафедри водопостачання, водовідведення та бурової справи, відповідальний секретар; **Левицька С.О.**, д.е.н., професор, директор навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та права; **Герасімов Є.Г.**, начальник науково-дослідної частини, к.т.н., доцент; **Клименко М.О.**, директор навчально-наукового інституту агроекології та землеустрою, д.с.-г.н., професор; **Хлапук М.М.**, директор навчально-наукового інституту водного господарства та природооблаштування, д.т.н., професор; **Гавриш В.С.**, в.о. директора навчально-наукового механіко-енергетичного інституту, к.т.н., доцент; **Макаренко Р.М.**, в.о. директора навчально-наукового інституту будівництва та архітектури, к.т.н., доцент; **Тадесв П.О.**, в.о. директора навчально-наукового інституту автоматики, кібернетики та обчислювальної техніки, д.пед.н., професор; **Марчук М.М.**, в.о. директора навчально-наукового автодорожнього інституту, к.т.н., професор; **Дорошенко О.О.**, голова Ради молодих вчених, к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту; **Грицина О.О.**, заступник голови Ради молодих вчених, к.т.н., доцент кафедри теплогазопостачання, вентиляції та санітарної техніки; **Пінчук О.Л.**, к.т.н., старший викладач кафедри водогосподарського будівництва та експлуатації гідромеліоративних систем; **Лук'янчук О.П.**, к.т.н., доцент, доцент кафедри підйомно-транспортних, будівельних, дорожніх, меліоративних машин і обладнання сільськогосподарського виробництва; **Глінчук В.М.**, к.т.н., старший викладач кафедри автомобілів та автомобільного господарства; **Карпан Т.С.**, аспірант кафедри транспортних технологій і технічного сервісу; **Гарбарук Ю.В.**, аспірант кафедри основ архітектурного проектування, конструювання та графіки; **Шапран С.Ю.**, аспірант кафедри архітектури та середовищного дизайну; **Филипчук Л.В.**, старший викладач кафедри автоматизації, електротехнічних та комп'ютерно-інтегрованих технологій; **Янчук О.Є.**, к.т.н., доцент кафедри геодезії та геоінформатики; **Самолук Н.М.**, к.е.н., доцент кафедри трудових ресурсів і підприємництва; **Вашай Ю.В.**, к.е.н., старший викладач кафедри економічної теорії; **Ботвінко-Ботюк О.М.**, викладач кафедри іноземних мов та українознавства, аспірант Волинського національного університету ім. Лесі Українки кафедри практики англійської мови.

Збірник «Студентський вісник Національного університету водного господарства та природокористування» зареєстрований у Державній реєстраційній службі України - реєстраційний номер КВ 20359 - 10159 Р від 11.10.2013 р.

Матеріали Студентського вісника НУВГП розглянуті і рекомендовані до видання на Вченій раді університету 27 червня 2014 р., протокол № 6.
Адреса редколегії: 33028, м. Рівне, вул. Соборна, 11, НУВГП

© Національний університет водного господарства та природокористування, 2014

**МОЛОДІЖНИЙ РУХ В УКРАЇНІ: ВІД ПОМАРАНЧЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ-2004
ДО МАЙДАНУ-2013**

О. О. Грицюк

Студентка 4 курсу, група ТТАТ-41, навчально-науковий автодорожній інститут
Науковий керівник – к.п.н, доцент Г. І. Ткаченко

*Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне, Україна*

Громадські молодіжні об'єднання поступово зміцнюються, перетворюючись на невід'ємну складову структур самоорганізації суспільства. Загалом молодіжний рух все активніше заявляє про себе в алгоритмі суспільного життя країни як інструмент формування та реалізації молодіжної політики, яка здійснюється як в інтересах молодих громадян, так і суспільства в цілому.

Общественные молодежные объединения постепенно укрепляются, превращаясь в неотъемлемую составляющую структур самоорганизации общества. В общем молодежное движение все активнее заявляет о себе в алгоритме общественной жизни страны как инструмент формирования и реализации молодежной политики, осуществляемой как в интересах молодых граждан, так и общества в целом.

Youth Association gradually strengthened, becoming a vital part of self-organization of society. In general, the youth movement is increasingly asserting itself in the algorithm of public life as an instrument of development and implementation of youth policy, which is carried out both in the interests of young people and society as a whole.

Актуальність. В останні роки на території України посилюється інтерес до молодіжних рухів. Молодь активно відстоює свою точку зору на різноманітних мітингах, страйках, показуючи при цьому свою ідеологічну зрілість та серйозність намірів.

Постановка проблеми. На прикладі подій 2004 та 2013 років було показано яку роль в Помаранчевій революції та Євромайдані відіграє організація та наслідки неорганізованості.

Виклад основного матеріалу. Спираючись на підручник Бесчастного В.М., можна зробити висновок, що молодіжний рух-похідна політичної та соціальної активності молоді, яку вона проявляє і реалізує значною мірою через організовані громадські, суспільно-політичні та інші структури. Звідси можемо зробити висновок, що молодіжний рух і його розвиток мають підтримуватися державою. Проте, не звертаючи уваги на популярність тези про соціалізацію молоді в об'єднаннях, досі не існує єдиного повного визначення терміну «молодіжна організація» [1].

Наприклад, О .Корнієвський розглядає молодіжну організацію – як добровільне об'єднання молодих громадян, що утворюється для реалізації і захисту їх різнобічних, зокрема, специфічних (як особливої вікової категорії населення) колективних інтересів з метою об'єднання зусиль молоді для участі в соціально-економічних, суспільно-політичних, державотворчих процесах. Отже, ми прийшли до висновку, що головним джерелом утворення молодіжних об'єднань як організованої частини загального молодіжного руху є спільність інтересів та мети, досягнення яких можливе лише в умовах цієї організації.

Звідси можемо зробити висновок, що молодіжні рухи можуть бути не лише політичними і Хома Н. М. запропонував таку класифікацію молодіжних рухів

-політичні(народні рухи, проти расової та національної дискримінації, антифашистські, на захист інститутів та цінностей демократії)

-Нові соціальні рухи (антивоєнні, екологічні, неофеміністський, комунітарний, інші)

-соціальні(проти безробіття, за підвищення життєвого рівня, за здоровий спосіб життя, за безкоштовну освіту, інші) [7].

За інформацією Державної служби статистики, станом на 1 січня 2013 року кількість українських громадських організацій та політичних партій збільшилась на 5,4% – до 3,943 тис. асоціацій громадян порівняно з 1 січня 2012 року. У столиці, станом на 1 січня 2013 року легалізовано 13589 громадських об'єднань та політичних партій. Щороку в Україні збільшується і кількість громадських дитячих та молодіжних організацій, які мають статус міжнародних. Зокрема, станом на 2013 р. у Міністерстві юстиції України було зареєстровано 36 такі організації.

Таблиця

Статистична інформація за основними напрямки діяльності Головних управлінь юстиції та територіальних органів юстиції з питань легалізації об'єднань громадян за I квартал 2013 року

Кількість громадських організацій за спрямуванням:	Всього	За I квартал
Організацій роботодавців	476	11
Об'єднань організацій роботодавців	52	2
Молодіжних організацій	2276	-
Дитячих організацій	285	-

Враховуючи показники соціально-політичних досліджень НУВГП Лутаєва В. В. та Циганчук А. С. (2010р) лише 1% з опитуваних активно цікавиться, бере участь у тих чи інших рухах, партіях [2]. Авжеж, минуло 4 роки. Чи змінилися переконання та бачення студентів у даній сфері? Отримала відповідь на це запитання я за допомогою анкетування. Для опитування я обрала студентів НУВГП ННАДІ. Анкета складалася з чотирьох запитань:

1) Чи знаєте ви про діяльність молодіжних громадських об'єднань в Україні? (43%)

2) Чи берете ви участь в діяльності молодіжних об'єднань? (73%)

3) Чи брали ви участь в подіях МАЙДАНУ? (81%)

4) Чи брали ви участь в політичних мітингах, страйках? (64%)

Не даремно в анкеті було згадано про події майдану, адже це є прекрасним прикладом молодіжного (сучасного) руху.

Справжнім демократичним тестом на політичну зрілість для української молоді стала Помаранчева революція кінця 2004 р. Йдучи в авангарді революційних подій, молодь студентського віку гідно склала цей іспит. Під час мирних протестів молодь засвідчила свою готовність до самопожертви, бути провідником соціально-політичних змін, проявила себе як перспективний чинник демократизації українського суспільства, показала спроможність уособлювати майбутнє нації. Треба відзначити ефективні дії молодіжних рухів під час Помаранчевої революції, серед яких впливовими були “ПОРА!”, “Чиста Україна”, “Студентська хвиля” та ін. Вони започаткували безстрокову студентську акцію громадської непокори під назвою “Свободу не спинити” [3].

Молодіжні рухи спрямували своє емоційне піднесення і революційну енергію в конструктивне русло, показавши новий вимір політичної свідомості – вільної від стереотипів минулого і налаштованої на жертвний захист суверенітету своєї держави.

“Помаранчева революція дала потужний національний імпульс. Вона показала старшим українцям абсурдність тієї ситуації, коли вони соромляться бути українцями. Вона явила нам прекрасних молодих людей, які пишуться тим, що вони українці. Для них не ритуальними

деклараціями звучали Ющенкові слова про те, що бути українцем – це велика престижність і велика гордість” [6, с. 59]. Українська молодь пройшла випробування Помаранчевою революцією та парламентськими виборами 2006 р., під час яких засвідчила не просто свою політичну активність, а продемонструвала високий рівень патріотизму, прагнення позбутися авторитарного режиму і жити у вільній, демократичній державі.

Події майдану 2013 року. Як ми пам’ятаємо, саме студенти зробили рішучий крок в історію, вийшовши на мирні демонстрації.

.У м.Київ 24 листопада відбувся найбільший за чисельністю мітинг, з часів 2004 року, в якому прийняло участь близько 100 тис.осіб.

Після розгону мирного страйку 30 листопада, протести зазнали нового витка загострення, і вже 1 грудня на Майдан міста Києва вийшло кількасот тисяч осіб, 8 грудня – мільйон.

Основними мотивами виходу громадян на Майдан стали: жорстоке побиття демонстрантів на Майдані у ніч на 30 листопада (69.6%) та відмова Віктора Януковича від підписання Угоди про асоціацію з Євросоюзом (53.5%), а також прагнення змінити життя в Україні та владу (49.9%) [4].

З числа вимог, які висунені громадянами, більш ніж дві третіх припадає на звільнення заарештованих учасників Майдану та припинення репресій – 81.8%, відставка уряду – 80.1%, відставка В.Януковича і проведення дострокових президентських виборів – 75.1%, підписання Угоди про Асоціацію з Європейським Союзом – 71.0% [4].

Хронологія подій майже в 10 років і очевидні відмінності.

Чіткість вимог і мети:

2004 рік. Тодішній майдан стояв за чесні вибори й конкретно за В. Ющенка.

2014 рік. Вимоги з часом змінюються. Деякі учасники вже точно не можуть назвати конкретної мети.

Якщо події 2004 року були дуже добре інформовані, мали свою символіку (помаранчеві прапори), спонсорів, прекрасну організацію, чітку позицію, до роботи було залучено багато спеціалістів, правоохоронці допомагали мітингарям. А 2013 року ми бачимо не повну проінформованість громадян, відсутність символіки як такої, спонсорами виступали прості люди, часто на майдані панував хаос, паніка, протистояння евромайданівців та правоохоронних органів [5].

Динамічність акції та розвиток подій був слідуочим:

2004 рік. Для успіху багатоденної акції важливо, щоб вона розвивалася по висхідній, щоб зростав її масштаб і потужність. Саме так і було в 2004 – наростання числа людей у Києві, кількості і масштабу акцій у регіонах, інформаційного, політичного, фізичного тиску на владу.

2013 рік. Після дуже потужної і масової демонстрації 24 листопада важливо не втратити масовість і динамізм акції. Дрібних пікетів під Кабміном для цього недостатньо. Щоб акція була динамічною і наступальною, потрібно виправити помилки, згадані вище – наситити вулиці стрічками й наліпками, налагодити приїзд людей до Києва, підняти хоча б деякі столичні вузи на страйк. Не обов’язково описувати тут усі дії, які можуть вивести людей на вулицю, тримати в напрузі владу і не давати їй оговтатись [5].

Ще нічого не втрачено. На тлі успіху недільної акції і широкої підтримки ідеї європейського вибору України ще можна підняти потужну хвилю народного протесту, якому не зможе протистояти жодна влада. Головне – швидко і якісно зробити роботу над помилками і рухатися до спільної мети. Якщо, звісно, ця мета у організаторів і учасників Євромайдану справді спільна. А різницею між цими подіями стало найголовніше, кількість загиблих. Якщо майдан 2004 року таких поазників не мав, то 2013 ця кількість добігає до 200 загиблих [5].

Висновок. Підводячи підсумки, можна констатувати, що молодіжні рухи в Україні мають свої особливості. Вони зумовлені сучасним етапом радикально-революційних перетворень в українському суспільстві, його культурною неоднорідністю, кризою влади. У найскрутнішому становищі опиняється саме молодь, яка стає жертвою кардинальних соціальних змін. Щоб запобігти таким явищам в майбутньому, молодь повинна мати дієві структури впливу на політику для захисту своїх інтересів. Залучення молодого покоління у всі сфери суспільного життя видається актуальним на сучасному етапі розвитку української державності. Значною мірою ефективність нинішньої політики визначатиметься тим, чи вдасться їй задіяти молодь до конструктивної співпраці з владою. Адже в середовищі молодіжних об'єднань відбувається селекція та становлення нових політичних лідерів, вироблення альтернативних проектів державотворення. Будучи джерелом формування правлячої еліти, молодіжні рухи мають зайняти належне місце в політичній системі суспільства. А взаємодія з владою можлива лише через створення і активну діяльність молодіжних громадських об'єднань.

Список використаних джерел:

1. Безчатний В. М. Громадські об'єднання в Україні. Навчальний посібник. – К., 2007. – 126 с. - 145 с.
2. Лугаєв В. В., Циганчук А. С. Соціально-політичні цінності та життєві орієнтації студентської молоді. Монографія. – Рівне, 2011. – 40 с.
3. Молодіжні рухи. [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://www.kuchmizm.info>
4. Обличчя Євромайдану. [Електронний ресурс]. – режим доступу: <http://infolight.org.ua/content/oblichchya-ievromaydanu-socialniy-portret-uchasnikiv-protestiv>
5. Помаранчева революція та Євромайдан: відмінності, що можуть коштувати перемоги [Електронний ресурс]. - режим доступу: http://texty.org.ua/pg/article/editorial/read/49929/Pomarancheva_revolicija_i_Jevromajdan_vidminnosti_shho_mozhut
6. Слабошпицький М. Пейзаж для помаранчевої революції. Хроніка-колаж. – К., 2005.– 260 с.
7. Хома Н. М., Піча В. М. Політологія. Підручник.-Львів, 2004.- 212 с.- 238 с.